ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

ГР. ЕЛЕНА

2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. **ВЪВЕДЕНИЕ**.....**3**
II. **СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА**.....**3**
1. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЕЛЕНА.....**3**
1.1 Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора в община Елена.....**3**
1.2 Достъп до информация и качествени услуги.....**6**
1.3 Насърчаване на здравословен начин на живот…….....**7**
1.4 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение.....**8**
1.5 Младежко доброволчество.....**9**
1.6 Гражданска активност на младите хора.....**10**
1.7 Младите хора в малките населени места и селските райони.....**10**
1.8 Развитие на междукултурния и международния диалог.....**11**
1.9 Ролята на младите хора в превенцията на престъпността……**11**
2. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО Ѝ.....**12**
Приоритет 1 – Насърчаване на неформалното обучение **12**
Приоритет 2 – Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават.....**13**
Приоритет 3 – Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.....**13**
Приоритет 4 – Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб.....**14**
Приоритет 5 – Свързаност, толерантност и европейска принадлежност.....**14**
Приоритет 6 – Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот.....**15**
Приоритет 7 – Насърчаване на културата и творчеството сред младите.....**16**
3. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.....**16**
4. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.....**22**
5. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН.....**23**
6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ.....**23**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Общински план за младежта на Община Елена е разработен в изпълнение и в съответствие със Закона за младежта и Националната стратегия за младежта (2021-2030 г.): ангажиране, овластяване, развитие. Тези два документа формират държавната политика за младите хора в съответствие с приоритетите за тяхното развитие. Планът очертава общинската политика в младежката област, представя анализ на текущото състояние, както и действията, които трябва да бъдат предприети.

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст от 15 до 29 години, без оглед на тяхната расова, етническа и социална принадлежност.

II. СТРУКТУРА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в община Елена;
2. Приоритети и специфични цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането й;
3. Дейности за постигане на целите на общинския план за младежта;
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Наблюдение, оценка и актуализация на общинския план;
6. Информация и публичност.

1. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЕЛЕНА

1.1 Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора в община Елена

Населението на община Елена по данни на служба ГРАО – Елена към 31.12.2024 г. е 9 434 души. От тях няма данни колко са душите на възраст между 15 и 29 г. към 31.12.2024 г. В края на 2023 г. младежите са били 918.

1.1.1. Достъп до образование

Услугите в сферата на образованието на територията на община Елена се предоставят от 5 училища и 5 детски градини – в гр. Елена – СУ „Иван Момчилов“, НУ „Ил. Макариополски“, ДГ „Радост“; в с. Майско – ОбУ „Отец Паисий“ и ДГ „Щастливо детство“; в с. Константин – ОУ „Отец Паисий“ и ДГ „Щастливо детство“; в с. Беброво – ОУ „Христо Ботев“ и ДГ „Вяра, Надежда и Любов“; в с. Каменари - ДГ „Мир“.

За учебната 2024-2025 г. броят на учениците в община Елена е 674, разпределени както следва:

№	Населено място	Име на училището	Брой ученици
1	Елена	СУ „Иван Н. Момчилов”	389

2	Елена	НУ „Иларион Макариополски”	82
3	с. Майско	ОбУ „Отец Паисий”	134
4	с. Константин	ОУ „Отец Паисий”	53
5	с. Беброво	ОУ „Христо Ботев”	16

Четири от училищата са средищни – СУ „Иван Момчилов“ и НУ „Ил. Макариополски“ в гр. Елена, ОУ „Христо Ботев“ в с. Беброво и ОбУ „Отец Паисий“ с. Майско. В тях има условия и е създадена целодневна организация на учебния процес, а за пътуващите ученици е осигурено и хранене. Ежедневно се осигурява безплатен транспорт по четири обходни маршрута към средищните училища на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от 15 населени места в общината.

Поради малкия брой на учениците липсват и профилирани училища. Част от учениците на възраст от 15 до 19 години учат в професионални и профилирани гимназии извън рамките на общината (най-вече в гр. Велико Търново). В СУ „Иван Момчилов“ и ОбУ „Отец Паисий с. Майско има разкрити профилирани паралелки, които отговарят на търсенето и професионалната ориентация. От 2019 година в средното училище в града са разкрити две професионални паралелки – ГЛС „Техник-лесовъд“ и „Ресторантьор“. В училището в с. Майско също има разкрита професионална паралелка - „Работник в заведения за хранене и развлечения“. Завършващите имат възможност да започнат работа по специалностите си, тъй като има недостиг на кадри с такъв профил.

Към училищата има организирани извънкласни занимания в различни направления – културни, спортни, в областта на изкуствата и т.н. Читалищата на територията, най-вече в общинския център, имат изградени самодейни състави, към които членуват младежи. В град Елена функционира Център за подкрепа за личностно развитие, където учащите имат възможност да се занимават с дейности по интереси и да развиват таланта си. По отношение на спорта – има 5 действащи спортни клуба на територията на общината, където тренират млади хора.

Въпреки задоволителното общо образователно равнище, се наблюдава нарастване на неграмотността, причина за която е нередовното посещаване на училище, както и липсата на мотивация за получаване на знания. Това явление е характерно най-вече за младежите от ромски произход, чиито родители живеят и работят в чужбина. Те осигуряват финансово децата си, но липсва ефективен родителски контрол. Не са единични случаите, в които родителите вземат децата при себе си, където не посещават училище, и, когато се върнат, повтарят класа или са преминали възрастта за задължително обучение.

Основните приоритети на общинската политика в областта на образованието за постигането, на които работят всички участници в образователния процес и заинтересованите страни са: осигуряване на равен достъп до качествено образование за всяко дете; пълен обхват на децата и учениците в задължителна възраст за получаване на образование и намаляване на

отпадащите от образователната система; повишаване на компетентностите на ученици и учители, релевантни на динамичните промени в актуалната ни реалност и с визия за бъдещето; гъвкавост и отвореност на образователната система и образователните институции; осъвременяване на материално - техническата база в детски градини и училища.

1.1.2. Заетост

Включването на младите хора на пазара на труда е ограничено, поради това че нямат практически и трудов опит по придобитата специалност, както и от факта, че малко работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители. Младите хора се чувстват демотивирани от предлаганото заплащане, както и от условията на работа. Темата за тяхната реализация след завършване на средното им образование често е предмет на дискусии в часовете на класа, тъй като възможностите за професионално и личностно осъществяване на територията на общината са ограничени, поради липса на работеща икономика.

За да противодейства на нарастващата младежка безработица, община Елена се стреми към създаване на работни места, съобразно индивидуалните личностни особености, образование и квалификация. На младежи с основно или по-ниско образование, които са най-многобройната група, се предлагат работни места в сферата на временната заетост, по програми и проекти, организирани от Дирекция „Бюро по труда“ – Велико Търново, филиал Елена. По техни данни общо 47 младежи са започнали работа през 2024 г. в сферата на туризма и търговията, както и в селското стопанство предимно в рамките на Европейския съюз.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включваща национални програми и проекти. През 2024 г. общият им брой е 14. Разпределението е следното:

- ОПРЧР „Младежка заетост плюс“ – 13 младежи, от които в Община Елена са 4 на длъжност общ работник, а другите 9 – в частни фирми на длъжности технически сътрудник, отчетник, куриер, сервитьор, барман;
- Мерки за заетост на младежи по чл. 36 ал. 1 от ЗНЗ – 1 бр.

Ефективното прилагане на тези мерки води до намаляване на част от безработицата сред младежите и дава възможност за тяхното развитие и реализация в професионално отношение. Община Елена кандидатства по програми и проекти, с цел осигуряване на повече възможности за професионална квалификация и трудова заетост.

1.1.3. Трудова мобилност

Голяма част от населението на възраст 15-29 г. напускат община Елена. Като основни причини за това са ниският жизнен стандарт, високата безработица и липсата на перспектива. Много от младите еленчани са намерили постоянна работа в чужбина. Това са младежи между 15 и 29 години, жители на селата, ниско квалифицирани и безработни, основно представители на малцинствата. Друга част от младото население със средно или висше образование се насочва към по-големите областни градове на страната с цел намиране на по-добри възможности за реализация.

1.1.4. Трудови права

Една част от младите хора нямат желание за продължаване на образованието. При тях липсва мотивация за трудова дейност и за включване в курсове за обучение и квалификация Те търсят почасова или сезонна работа, работа в чужбина, нямат желание за постоянна заетост или по трудов договор. По този начин те остават лишени от трудовите си права и съществува риск да попаднат в сивия сектор на икономиката.

1.1.5. Нагласи към предприемачество

Нагласите към предприемачество са с насоченост към селското стопанство и дърводобивът, но единици са тези, които успешно са се реализирали. Тенденцията е към популяризиране и модернизиране на стопанствата на младите фермери и земеделските производители.

Пример за успешни млади хора и иновацията им за града ни е започналото дейността си „Рибно стопанство“ язовир Палици, а по-късно е построен и цял хотелски комплекс, който се радва на висока посещаемост целогодишно. Не липсват и други примери за млади семейства, които работят в сферата на хотелиерството или отдават къщи за гости. Идеята за производството на комбинат „Горски свят“ ЕООД също е реализирана от млад човек, чиято технология е съсредоточена в обработването на свежите и пресни плодове, без добавка на захари и аромати. Млад предприемач е основал и фирма, специализирана в изработка и монтаж на дървени изделия от масив, със собствена производствена база. Успешни бизнеси на младежи има и в сферата на услугите и търговията.

През 2020 и 2021 г. вследствие от пандемията от COVID-19 или други причини, се забелязва тенденция към завръщане на част от младите в града с цел стартиране на собствени бизнес проекти в сферата на туризма и услугите. Много от младежите обаче, които имат намерение да се заемат със собствен бизнес, предпочитат преди това да натрупат знания, професионален опит в избраната област, както и да набавят необходимия им стартов капитал.

1.1.6. Достъп до обучения за квалификация и преквалификация

Този достъп се осъществява чрез Дирекция „Бюро по труда“, като се дава възможност на младежите да се включат по различни програми с цел обучение, квалификация и преквалификация. Това им дава възможност да бъдат по-конкуренти на пазара на труда и по-лесно да си намират работа.

1.2 Достъп до информация и качествени услуги

Достъпът до информация е много важен фактор за развитието на всяка личност. Познаването на информационните технологии дава предимство на тези, които ги ползват, за осведомяване в областите представляващи интерес.

Информационни услуги за младежи предоставят Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция „Социално подпомагане“, Общинска администрация, читалищата и библиотеките в населените места.

Ползването на компютър и интернет са ключови характеристики на днешното младо поколение. Нарастването на дела на младежите, които могат да работят с компютър, е значително. Достъпът до интернет вече е възможен и от съвременните телефони, проблемът е, че рядко младите хора търсят информация, касаеща квалификация, европейски програми, свободни работни места и неформално обучение.

1.3. Насърчаване на здравословен начин на живот

Както в национален мащаб, така и в община Елена се наблюдават тревожни тенденции относно здравословния статус на населението. Съществуващата система на здравно образование не води в достатъчна степен до формиране на умения и промяна на поведението за здравословен начин на живот на младите хора. След напускане на училище голяма част от тях прекратяват заниманията си със спорт, а ежедневието им се характеризира с ниска физическа активност. През последните години особено голямо внимание се отделя за насърчаването на здравословния начин на живот и превантивните мерки и по-специално по отношение на злоупотребата с алкохол и цигари, използването на наркотични вещества, затлъстяването, насилието и др. Това е и основната задача на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Съвместно с БМЧК гр. Елена се организират различни информационни кампании с превантивен характер, насочени към ученици и млади хора. МКБППМН гр. Елена организира и спортни прояви, в които се включват възпитаници от всички училища на територията на общината. Ежегодно се обогатява Спортно-туристическият календар на Община Елена и се провеждат различни по вид спортни турнири и пешеходни походи с цел насърчаване на физическа активност сред населението.

1.3.1. Достъп до здравеопазване

Здравеопазването в общината е представено само от извънболнична медицинска помощ. Здравната инфраструктура в общината включва филиал на Център за спешна медицинска помощ - Велико Търново и „Медицински център I-Елена" ЕООД, които се помещават в сградата на бившата болница в гр. Елена. На територията на общината функционират 4 частни аптеки и една оптика, които също са съсредоточени в общинския център.

Първичната медицинска помощ е организирана като система, включваща мрежата от лекарски практики, финансирани от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). По данни на РЗИ-Велико Търново към края на 2024 г. на територията на общината са регистрирани 6 общопрактикуващи лекари, 7 практики по дентална медицина и 11 специализирани, повечето от които работят в МЦ веднъж седмично. Всички те са крайно недостатъчни и не са в състояние да осигуряват ефективно доболнично здравно обслужване, особено в по-малките населени места. „Медицински център I - Елена" ЕООД е лечебно заведение за оказване на специализирана доболнична медицинска помощ. В състава на центъра работят лекари със специалности: хирургия, гастроентерология, ендокринология, дерматология, офталмология и физиотерапия. Към центъра съществува добре оборудвана физиотерапия, а също така и лаборатория по абдоминална ехография. Медицинският център работи по договор с НЗОК.

Закриването на болничната помощ и определеността на общината като труднодостъпна, особено в зимни условия, предопределя необходимостта от оптимизиране и подобряване

ефективността на спешната медицинска помощ за населението. Понастоящем Центърът за спешна медицинска помощ разполага с една високопроходима линейка, която обслужва всички 124 населени места на територията на общината, както и всички населени места от община Златарица.

1.3.2. Употребата на психотропни вещества, алкохол и цигари

За съжаление употребата на алкохол, цигари и наркотици се увеличава през последните години. Ежегодно МКБППМН и БМЧК провеждат инициативи, свързани със здравословния начин на живот, както и дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците. В училищата също се работи по програми в тази насока. През 2024 г. усилията на МКБППМН гр. Елена бяха основно насочени към разпространяване на информационни материали за вредата от алкохолната, цигарената и наркотичната зависимости.

1.3.3. Физическа активност и спортни занимания

В община Елена има регистрирани спортни клубове по джудо, борба, ориентиране, катерене, футбол, тенис на маса, както и туристическо дружество, обединяващо следните клубове по интерес: ски - туризъм, пешеходен туризъм, вело-туризъм, клуб на ветераните туристи.

Всички желаещи могат да се възползват от обновеното игрище на стадион „Чумерна", помощните игрища, игрището за тенис на корт, обновената писта за бягане, игрищата за волейбол и баскетбол към спортната база на стадион „Чумерна", стадионите в село Константин и село Майско. Спортните съоръжения предлагат добри и безопасни условия и мога да се използват свободно без таксуване.

От няколко години в парк „Калето" има изградени площадка и съоръжение за т. н. „street fitness", а от 2020 г. по искане на младежите в община Елена беше открита и площадка за скейтборд, радваща се на голям брой почитатели на атрактивния спорт.

Календарът на спортно-туристическите събития допринася за насърчаването на физическа активност, като се обновява ежегодно. В него са заложени събития, ориентирани към любители на спортни и туристически събития. Всяко от тях протича с активното участие на учащи и младежи. Положително е, че за голяма част от младите спортът се е превърнал в потребност.

1.3.4. Достъп до информация за превенция на рискови практики и здравословен начин на живот

В регистрираните здравни кабинети в детските градини и училищата медицинските специалисти работят съвместно с РЗИ за промоция на здравето, профилактика на болестите и оказват първа долекарска помощ на децата и учениците. Ежегодно се изнасят лекции от здравни специалисти, посветени на здравословния начин на живот и хранене. В селата Беброво, Майско и Константин работят здравни медиатори, които също предоставят информация и материали, които спомагат за запазването на здравето.

МКБППМН и БМЧК организират и провеждат информационни кампании за превенция на тютюнопушенето, употребата на алкохолни и наркотични вещества.

1.4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

За нуждите на деца и младежи в неравностойно положение, с цел пълноценно социално включване, в община Елена работят Дневен център за деца и младежи с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания (с програма Ранна интервенция на увреждaнията), Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания и Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни с умствена изостаналост (ЦНСТПЛУИ) в с. Илаков рът.

Дневният център за деца и младежи с увреждания предоставя услуги както на деца и младежи с ментални увреждания, така и на такива само с физически увреждания. Целта е да се допринесе за задоволяване на социалните, медицинските и образователни потребности на децата и младежите с интелектуални затруднения и физически увреждания в общината, а това да доведе до подобряване качеството на техния живот и до социалната им интеграция и адаптация.

Центъра за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания (с програма Ранна интервенция на увреждaнията) е дневна грижа, която цели подкрепа на индивидуалното развитие, поддържане и придобиване на нови способности и самостоятелност на лица с различен вид и степен на увреждане, както и подкрепа на лица от рискови групи чрез целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване. Услугата включва разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности, като: информиране и консултиране; застъпничество и посредничество; мобилна превантивна общностна работа; терапия и рехабилитация; обучение за придобиване на трудови умения и подкрепа. Тези дейности са насочени към създаване, поддържане и разширяване на социалните умения, както и към обучение за водене на самостоятелен начин на живот. С капацитет от 35 потребители на възраст от 0-18 г. Дейностите в услугата се предоставят от рехабилитатор, медицинска сестра, специален педагог, логопед, здравен медиатор, арт-терапевт / психолог, социален асистент. Програмата за ранна интервенция на увреждaнията е предназначена за бебета и малки деца от 0 до 7 годишна възраст.

Центърът за настаняване от семеен тип за деца без увреждания е социална услуга от резидентен тип, която предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство. Организирането на живота и услугите в него са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност.

ЦНСТПЛУИ е форма на социална услуга, насочена към лица, които имат нужда от 24-часова грижа, която се предоставя в условия, близки до семейната среда. Лицата получават необходимата им индивидуализирана подкрепа за водене на относително самостоятелен живот.

Всяка година освен традиционните грижи и занимания, децата и младежите участват в различни културно – масови мероприятия, организирани от Община Елена и ЦПЛР.

1.5. Младежко доброволчество.

Сред младите хора се забелязва тенденция за нарастване на популярността и значението да бъдеш доброволец. Все повече младежи се включват като доброволци при организиране на събития и провеждане на благотворителни инициативи.

Младежкото доброволчество в община Елена се изразява в дейността на Български младежки червен кръст. С всяка изминала година броят на доброволците от БМЧК се увеличава, но се наблюдава падане на възрастовата граница /11-18 години/.

Съвместно с МКБППМН младите червенокръстци организират кампании срещу СПИН-а, дрогата, агресията, както и информационни кампании за здравословен начин на живот и толерантност към хора с увреждания. По инициатива на младежите се провеждат благотворителни акции за подпомагане на деца и младежи в неравностойно положение.

С решение на Общински съвет в община Елена е сформирано и функционира доброволно формирование „ДФ-ЕЛЕНА 2016“. Част от членовете му са млади хора, които изпълняват следните основни дейности по защитата на населението в случай на възникнало бедствие – оповестяване; спасителни операции; ограничаване и ликвидиране на пожари; операции по издирване и спасяване; извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи; оказване на първа долекарска помощ на пострадалите при пожари, бедствия и извънредни ситуации и други операции, свързани със защитата.

1.6. Гражданска активност на младите хора

Към момента в община Елена няма регистрирана младежка организация. Младите хора проявяват по-голям интерес към спортните клубове, предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, форуми и чатове.

По–голяма част от младите хора в общината не желаят да бъдат ангажирани в обществено-политическия живот, както на местно, така и на национално ниво. Не членуват в политически и граждански организации.

Възможностите за пълноценно участие в гражданския живот и процеса на взимане на решения се изразяват в провеждането на „Дни на младежко самоуправление”. Те се осъществяват в общинска администрация и в СУ „Ив. Момчилов” гр. Елена. В училището ученици стават директори, учители, охранители, като им се дава възможност да вземат решения. Има ученически съвет и училищен омбудсман, чиято функция е да защитават правата и интересите на подрастващите в средното училище.

За развитието на община Елена общинското ръководство, бизнеса и всички останали институции, е необходимо да обединят усилията си за създаване на възможности за пълноценно реализиране на младите хора и за получаване на богат набор от услуги. Да имат възможности за разнообразно и пълноценно прекарване на свободното време, както и да им се осигури заетост и просперитет.

1.7. Младите хора в малките населени места и селските райони

Възрастовата структура в селата е силно деформирана и не може да осигури възпроизводството на трудовия потенциал. В малките населени места са концентрирани голяма част от младежите от малцинствените групи. Достъпът до информация и

консултиране на младите хора в малките населени места е недостатъчен. Намаляват привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация на младите хора в селата.

Достъп до образование има в три села: Майско, Константин и Беброво, където функционират обединено училище, основни училища и детски градини. Приоритет е учениците да се задържат в училище до завършване на основното си образование, като не малка част от тях продължават обучението си в СУ „Иван Момчилов" гр. Елена и в обединеното училище в с. Майско. Училището в Елена разполага и с добре уредено общежитие за желаещите да не пътуват ежедневно.

Достъпът до информация в малките населени места и селските райони се осъществява, както чрез кметствата и кметските наместничества, така и чрез читалищата. Важно е да се отбележи, че интернетът вече е достъпен и в най-малките селища, в някои от читалищата в селата се предоставя достъп до компютър. В гр. Елена и в с. Беброво библиотеките работят по програмата „Глобални библиотеки". В малките населени места единствено читалищата предоставят информация, периодичен печат, книги и привличат млади хора за по-пълноценното осмисляне на свободното време, като организират различни инициативи.

Като цяло възможностите за професионална и личностна реализация в малките населени места са силно ограничени.

1.8 Развитие на междукултурния и международния диалог

Обичайно еленските младежи участват в междукултурния фестивал „Отворено сърце", който се провежда ежегодно в гр. Велико Търново. По този начин се осъществяват срещи и обмени на идеи и култури. Младежите от община Елена са отворени за участие в инициативи с международно участие.

Самодейните състави към ЦПЛР и читалище „Напредък-1863" гр. Елена участват на различни международни фестивали.

1.9. Ролята на младите хора в превенцията на престъпността

За изминалата година по данни на МКБППМН – гр. Елена 19 лица на възраст до 18 г. са извършили противообществени прояви на територията на общината.

За превенция на престъпността сред младите хора Общината работи в координация с МКБППМН, РУ МВР, Детска педагогическа стая, Прокуратурата, Отдел „Закрила на детето, училищните ръководства, кметове на кметства. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, които работят с младежи с рисково поведение, е насочено към осъществяването на корекционно - възпитателна работа и професионална подкрепа на деца и юноши с девиантно поведение, както и на техните семейства. Осъществява се професионална работа с агресивните деца, децата с асоциално поведение, деца в риск и други, насочени от отдел „Закрила на детето" гр. Елена, училищни ръководства и комисии. Важна роля се отдава на превантивната дейност, чрез организиране на различни спортни събития, конкурси, изложби, обучения и други, които да предпазят младите хора от отклонения в морала и правните норми. При необходимост се осъществява консултативно-информационна дейност с родителите на подрастващите, техните класните ръководители и

съученици. За целта има изграден Център за превенция, творчество и спорт, намиращ се в сградата на Общностния център в гр. Елена.

От 2017 г. насам се провежда детска лятна академия, насочена към младите хора от селата – Беброво, Блъсковци, Константин и Каменари. Тази инициатива беше предприета от МКБППМН, съвместно с РУ МВР – Елена, РСПБЗН – Елена, както и читалищата към населените места. Участниците имат възможност да се запознаят отблизо с различни техники на безопасност, оказване на първа помощ, забавления с развлекателен и спортен характер, както и отблизо да се срещнат с полицаи и пожарникари.

2. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Общинският план за младежта за 2025 г. е разработен като комплекс от мерки и дейности, които обуславят успешно партньорство между всички сектори, свързани с живота на младите хора. Ето защо настоящата програма се основава на традиционното сътрудничество и разчита на добрата координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, здравеопазване, младежко доброволчество.

Базовите 5 приоритета, които са основни и за настоящия Общински план за младежта, са:

- участие;
- информация;
- неформално образование;
- доброволчески дейности;
- по-добро разбиране и познаване на проблемите на младежта.

Чрез засилване ролята на младите хора в обществото, поощряване на инициативи за ангажираност и участие, свързване и партньорство за по-добър старт в живота и очертаване на позитивна житейска перспектива и бъдеще, се цели постигането на националните приоритети.

Заложените приоритети в Националната стратегия за младежта (2021 – 2030 г.) са:

<u>Приоритет 1: Насърчаване на неформалното обучение</u>

Стратегическа цел 1.1: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности

Мерки:

- Подкрепа за неформалното обучение чрез разширяване на мрежата от доставчици;
- Насърчаване на участието на младите хора в неформалното обучение и информално учене.

Стратегическа цел 1.2: Повишаване на качеството на неформалното обучение

Мерки:

- Адаптиране и насърчаване на прилагането на стандарти за качество;

- Създаване на инструменти за валидиране и разпознаване на умения, придобити в рамките на неформално обучение, информално учение и на резултати от учене чрез опит.

Приоритет 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)

Стратегическа цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора

Мерки:

- Осигуряване на възможности за обучение, за професионална квалификация и ключови компетентности, съобразно търсенето на пазара на труда;
- Насърчаване осигуряването на възможности за заетост, вкл. качествени платени стажове, стажуване и чиракуване на младежи в неравностойно положение.

Стратегическа цел 2.2: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)

Мерки:

- Насърчаване достигането и активирането на младежите от групата NEETs, вкл. чрез засилване на партньорствата на младежките организации с местни институции. Разработване и прилагане на услуги за социално включване на младежи от групата NEETs.

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора

Стратегическа цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора

Мерки:

- Подкрепа и насърчаване на доброволчеството, както и регулиране на доброволческите дейности;
- Ангажиране на неорганизирани младежи в различни форми на гражданско участие, доброволчество и младежки дейности;
- Насърчаване на обмена на информация и сътрудничество между младежките организации, клубове и младите хора.

Стратегическа цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво

Мерки:

- Насърчаване на партньорството за качествено младежко участие и овластяване в процесите на вземане на решения на местно ниво;

- Надграждане на съществуващите механизми за качествено младежко участие в процесите на вземане на решения на национално ниво;
- Популяризиране и развитие на формите за участие в процесите за вземане на решения на Европейско ниво.

Стратегическа цел 3.3: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа

Мерки:

- Повишаване на капацитета и устойчивостта на младежките организации;
- Повишаване на информираност за възможностите за финансиране на младежки проекти и оптимизиране на процедурите за кандидатстване;

Приоритет 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб

Стратегическа цел 4.1: Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението й

Мерки:

- Създаване на междусекторен координационен механизъм за развитие и разширяване на обхвата на младежката работа;
- Подкрепа за разпознаването, развитието и утвърждаването на младежката работа като фактор за личностно, социално и професионално развитие на младите хора.

Стратегическа цел 4.2: Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа

Мерки:

- Подкрепа за развитието на мобилна младежка работа;
- Насърчаване използването на дигитални инструменти в младежката работа.

Приоритет 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност

Стратегическа 5.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи

Мерки:

- Подкрепа за проекти и инициативи, насочени към младежи от уязвими групи в риск от социално изключване;
- Повишаване на информираността на младите хора във връзка с проблемите на младежите от уязвими групи.

Стратегическа цел 5.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата

Мерки:

- Подкрепа на информационни кампании и младежки обучения, свързани с изграждането на толерантно поведение и противодействие на агресивното поведение и езика на омразата;
- Насърчаване на партньорствата между институции и неправителствени организации, които работят за превенция и преодоляване на дискриминацията и насилието сред младите хора.

Стратегическа цел 5.3: Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейски ценности

Мерки:

- Популяризиране на европейските ценности;
- Подкрепа за инициативи, свързани със запознаване с дейността и принципите на ЕС и европейските институции.

Приоритет 6: Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот

Стратегическа цел 6.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт

Мерки:

- Създаване на условия и насърчаване на физическата активност и спорта;
- Повишаване на осведомеността по темите за здравословен начин на живот и здравословно хранене.

Стратегическа цел 6.2: Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора

Мерки:

- Повишаване информираността на младите хора за получаване на психологична подкрепа.

Стратегическа цел 6.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора

Мерки:

- Повишаване на информираността по темата за сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора;
- Насърчаване използването и прилагането на методологии за здравно образование;
- Повишаване на достъпа и прилагането на съвременни методи за семейно планиране сред младите хора;
- Подкрепа за повишаване на родителските умения на младите родители.

Стратегическа цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда

Мерки:

- Разширяване на познанията на младите хора в областта на опазването на околната среда, вкл. индивидуалния им принос;
- Подкрепа за младежки проекти и инициативи, целящи формиране на знания, умения, нагласи и ангажираност с екологичните проблеми и тяхното решаване;
- Стимулиране и подкрепа на младежки доброволчески инициативи в областта на опазването на околната среда и формиране на устойчива екологична култура и поведение.

Приоритет 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите

Стратегическа цел 7.1: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора

Мерки:

- Насърчаване на мобилността на младежките творчески трупи и подкрепа за мобилни форми на изкуство и култура;
- Подкрепа за разработването и изпълнението на услуги за свободното време на младите хора, насърчаващи културно участие

Стратегическа цел 7.2: Насърчаване на лични творчески умения

Мерки:

- Подкрепа на дейности и инициативи за повишаване на личните творчески умения на младите хора;
- Популяризиране и подкрепа на дейностите на младежки пространства, центрове, зони, творчески колективи и организации, работещи за младежко включване в културния живот.

3. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

№	Дейности	Срок на изпълнение	Отговорна институция	Финансиране
Приоритет 1: Насърчаване на неформалното обучение				
1.1	Провеждане на информационни и превантивни кампании	2025 г.	БМЧК, МКБППМН, Община Елена, училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

1.2	Организиране на лятна академия за младежи от селата: Блъсковци, Беброво, Константин и Каменари	юли – август 2025 г.	МКБППМН и Община Елена	Бюджета на МКБППМН
1.3	Организиране на летни инициативи	юни – август 2025 г.	ЦПЛР	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
1.4	Създаване на клубове по интереси	септември – октомври 2025 г.	ЦПЛР	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
1.5	Участие на специалисти от МКБППМН в обучения за надграждане на капацитета	2025 г.	МКБППМН	Бюджета на МКБППМН
Приоритет 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)				
2.1	Осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи чрез средства от оперативни и национални програми	2025 г.	Дирекция „Бюро по труда“ – филиал Елена, Община Елена, работодате-ли	МТСП, Европейски програми
2.2	Подкрепа за провеждане на обучителни форми за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават	2025 г.	Дирекция „Бюро по труда“ – филиал Елена, Община Елена	МТСП, Европейски програми, общински бюджет
2.3	Насърчаване професионалното ориентиране на младежите чрез провеждане на срещи с работодатели	2025 г.	Дирекция „Бюро по труда“ – филиал Елена, Община Елена, работодате-ли, училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора				
3.1	Организиране на информационни кампании за популяризиране на младежкото доброволчество	2025 г.	БМЧК, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
3.2	Съдействие при организиране на младежки доброволчески инициативи	2025 г.	Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
3.3	Ден на самоуправление	май 2025 г.	Община Елена, СУ „Иван Момчилов“	Не е необходимо
3.4	Насърчаване участието в процедура за избор на членове на Съвета на децата	април-май 2025 г.	Община Елена	Не е необходимо
Приоритет 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб				
4.1	Консултиране на младите хора във връзка с образователни програми, младежки програми и проекти	2025 г.	Община Елена, училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
4.2	Отбелязване на Международен ден за безопасен интернет	м. февруари 2025 г.	Община Елена, училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
4.3	Насърчаване на публикационната активност за проведени	2025 г.	Община Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет на институциите

	инициативи, както и провеждане на онлайн кампании в социалните мрежи			
Приоритет 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност				
5.1	Инициативи с младежи от социални услуги, предоставяни в общността	2025 г.	Община Елена, ДЦДМУ, ЦНСТЛУИ, ЦНСТДБУ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
5.2	Участие в общински, регионални, национални и международни прояви, конкурси, изработване на сувенири, мартеници и др.	2025 г.	Община Елена, ДЦДМУ, ЦНСТЛУИ, ЦНСТДБУ, ЦПЛР	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
5.3	Провеждане на информационни кампании за толерантност към хората с увреждания	март и ноември 2025 г.	БМЧК, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
5.4	Организиране на спортен празник „Не на агресията“	октомври 2025 г.	МКБППМН, общински училища	Бюджет на МКБППМН
5.5	Отбелязване на Деня на Европа	май 2025 г.	Общински детски градини и училища	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
Приоритет 6: Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот				
6.1	Провеждане на спортни мероприятия, занимателни и образователни игри	2025 г.	МКБППМН, общински училища и ДГ, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.2	Провеждане на	март-април 2025 г.	СУ „Иван Момчилов“,	В рамките на

	Ученически игри		Община Елена	утвърдения бюджет на институциите
6.3	Отбелязване на Деня на българския спорт	май 2025 г.	Община Елена, спортно-туристически клубове, училища и ДГ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.4	Отбелязване на Европейската седмица на спорта - Be Active	септември 2025 г.	Община Елена, спортно-туристически клубове, училища и ДГ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.5	Включване в кампанията „Да изчистим България заедно“	септември 2025 г.	Община Елена, училища и ДГ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.6	Провеждане на информационни кампании за здравословен начин на живот	2025 г.	БМЧК, МКБППМН, здравни медиатори	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.7	Провеждане на обучения на ученически екипи от БМЧК по първа помощ	ноември 2025 г.	БМЧК	В рамките на утвърдения бюджет
6.8	Провеждане на превантивна кампания по повод Деня за превенция от СПИН и ХИВ	декември 2025 г.	БМЧК, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
6.9	Организиране на щафетно бягане	декември 2025 г.	Общински училища, Община Елена, МКБППМН	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
<u>Приоритет 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите</u>				
7.1	Отбелязване на 152 години от	февруари 2025 г.	Общински училища,	В рамките на утвърдения

	гибелта на Левски		Община Елена	бюджет на институциите
7.2	Конкурс за най-оригинална първомартенска украса	февруари – март 2025 г.	Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
7.3	Отбелязване на Европейска седмица на художествените занаяти	април 2025 г.	ЦПЛР, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.4	Месец на детската книга и изкуствата	април 2025 г.	Градска библиотека, общински училища и ДГ, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.5	Национален фолклорен фестивал „Веселие в Елена“	април 2025 г.	НЧ „Напредък-Елена-1863“, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.6	Организиране на поетични вечери и срещи с автори	2025 г.	Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
7.7	Гала балетен спектакъл	август 2025 г.	читалища в селата Марян, Руховци и Костел, доц. д-р Диляна Никифорова, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет
7.8	„Сцена на талантите“	април 2025 г.	ЦПЛР, общински училища и ДГ	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.9	Конкурси по повод Великден	април 2025 г.	ЦПЛР	В рамките на утвърдения

				бюджет на институцията
7.10	Конкурси по повод Коледа и Нова година	декември 2025 г.	ЦПЛР, Община Елена, Градска библиотека	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.11	Функциониране на творчески състави към ЦПЛР	2025 г.	ЦПЛР	В рамките на утвърдения бюджет на институцията
7.12	Организиране на творчески работилници	2025 г.	ЦПЛР, Община Елена	В рамките на утвърдения бюджет на институциите
7.13	Участие в национални и международни конкурси	2025 г.	ЦПЛР	В рамките на утвърдения бюджет на институцията

4. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Изключително важно за ефективното изпълнение на плана е координацията и оперативното взаимодействието между:

- Общинска администрация – Елена;
- МКБППМН – гр. Елена;
- Дирекция „Бюро по труда”- Елена;
- Дирекция „Социално подпомагане“ – Елена
- Училищата и детските градини на територията на община Елена;
- Читалища на територията на община Елена;
- Кметства и кметски наместничества;
- Спортни клубове;
- БМЧК – гр. Елена;
- Градска библиотека;

- Център за подкрепа за личностно развитие.

Организацията и координацията на дейностите от плана се осъществява от Кмета на общината, чрез дирекция „Хуманитарни дейности, икономическо развитие, планиране и сътрудничество“.

5. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН

Общинският план за младежта за 2025 година е разработен въз основа на планираните инициативи от Общинска администрация Елена и всички институции, имащи отношение към младежките дейности на територията на община Елена. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции ще бъде осъществявана от Кмета на общината, чрез експерти на общинска администрация.

Планът е отворен документ и подлежи на промени през годината при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

След приемането от Общински съвет Елена, планът ще бъде публикуван на сайта на общината, за да се осигури достъп на всички заинтересовани страни. Информация за плана и неговото изпълнение ще бъде публикувана периодично на сайта на общината и в общински вестник „Еленска Трибуна“.

Изготвил:

Марина Станева, мл. експерт „СМД, той и секретар на МКБППМН“
20.01.2025 г., 14:20 ч.